



På kurs hos BEGO

Av Alex Trashuk

Den aller siste del av tannteknikerutdannelsen består av en praksisperiode på 4 uker. Praksisplassen måtte vi skaffe oss selv uten hjelp fra utdanningen. Etter å ha hørt litt rundt, ble det klart at Knut Tharaldsen er mannen å gå til. Han har over 40 års erfaring i faget i driver et veletablert stållaboratorium Tharaldsens Tanntekniske Stål. Lab i Oslo sentrum. Til tross for at Knut hadde mye å gjøre fikk jeg praksisplassen og der startet min historie som ståltekniker.

Det var en god anledning til å lære mer om det jeg kunne lite om og hadde stor interesse for. Vi var så vidt borti Co-Cr skjeletter for en delprotese på HIOA, men det vi lærte ga meg økt interesse for akkurat denne type arbeider.

I løpet av 4 praksisuker fikk jeg prøvd meg på det meste innen stålarbeider det vil si modellering, sliping og polering. Jeg har laget en del plater fra bunnen av og ble godt kjent med daglige arbeidsrutiner på et tannteknisk laboratorium. Det har gitt meg en anelse om hvordan tannteknikerens arbeidshverdag er, noe som er en god del annerledes enn det å være på et høyskolelaboratorium. Etter endt praksisperiode har jeg bestått avslutnings-eksamener på HIOA og hadde autorisasjonen min i boks.

Når sommerferien var over var det på tide å begynne å lete etter jobb. Jeg tok

kontakt med Tharaldsens Stållab igjen og fikk tilbud om en deltidsstilling som jeg takket ja til. Arbeidsoppgavene var engasjerende og utfordrende. Etterhvert fikk jeg lyst til å utvikle mine kunnskaper i denne nisjebransjen. Da bestemte jeg meg for å søke om utdannelsestipend fra Norsk Orthoform Depot AS.

Da det ble kjent at det er jeg som er den heldige vinneren av stipendiet, startet et omfattende arbeid om å finne det mest aktuelle kurset. Selv om det lages lite av det i Norge var målet å lære mer om teleskop kroner og attachements. Snart ble det oppdaget at det er ytterst få i Norden

og heller ikke så mange seriøse aktører i utlandet som tilbyr kursing i akkurat denne type stålkonstruksjoner. Det var flere som mente at tyske BEGO var verdt å undersøke. Det er et veletablert midtstort selskap som er representert i over 100 land og har sitt hovedselskapskompleks i Bremen, Tyskland. Selskapet ble opprettet i 1890 av Dr. Wilhelm Herbst og har stått for høyt utviklede og høy kvalitet på produktene siden.

Etter å ha utvekslet en god del e-mail og gjennomført et titalls telefonsamtaler med BEGO, ble det endelig ordnet med dato for kursoppstart, fly og hotell.

Bremen er en nydelig by med masse spennende historie og inkluderer en kombinasjon av arkitektur både fra 1200-tallet og moderne tid. Byen er den tiende største i Tyskland med ca 547 000 innbyggere. Det er noe uklart når Bremen ble grunnlagt, men byen ble et bispestete i det åttende århundre.

Byen var viktig i prosessen med å innføre kristendommen i Skandinavia, og ble blant annet plyndret av en «Rørik av Dorestad» i 859. På 1100-tallet ble biskopenes makt utfordret av Henrik Løve, og byen ble etterhvert en viktig handelsby.

Jeg ble veldig godt tatt imot hos BEGO hvor alle medarbeidere var meget hyggelige og svært imøtekommende. Mentoren min er en erfaren tekniker med mastergrad og over 10 års erfaring i innen det meste av tannteknikk. Roman Tschuprunow er en meget dyktig tekniker. Han forklarte ting enkelt og nøyaktig. Hadde logiske forklaringer og svar på spørsmål jeg lurte på. I tillegg delte han med meg en god del tips og snarveier som han tillærte seg gjennom sin omfattende arbeidspraksis.

Attachements og teleskoperende kroner består av patrise og matrise, og primær og sekundær konstruksjon.

Avhengig av konstruksjonen av attachements vil en av delene være festet til en kunstig krone eller et implantat, fikseres inne i tannens krone eller limes til kronens hardvev. Den andre delen vil være integrert i en avtakbar protese og brukes for å gi en mekanisk forbindelse mellom de naturlige og kunstige tenners tannbue.

En teleskop krone i likhet med attachements vil ha en primær konstruksjon som vil være sementert på en preparert tann eller limt- eller mekanisk retinert på et implantats abutment. I likhet med attachements vil den sekundære konstruksjonen være festet til en avtakbar protese eller andre typer avtakbare løsninger. Det er egentlig kun fantasien som begrenser bruk av denne type behandling.

Fordelene med attachements og teleskoperende kroner sammenliknet med en konvensjonell klammerprotese er først og fremst estetikk. Klammere er ofte synlige, mens attachements og teleskopkroner sitter inne i tannen eller er dekket med keram eller en protesetann.

Tilvenningsperiode hos pasienten er kortere, og protesens levetid er lengre.





Det gir bedre belastningsfordeling og bedre passform en hos klammerprotese.

I tillegg kan man bytte ut matriser og friksjonselementer.

Ulempen er først og fremst kostnad på denne type arbeider. Det kreves også en del ekstra utstyr, høy presisjon og gode kunnskaper av teknikker, samt grundig forarbeid fra tannlegen. F.eks. Paraskop M koster ca. € 6 000 i Tyskland.

Kasus jeg jobbet med var en O.K. med attachment Ancora med interlock tann 13,14, og teleskoperende krone med friksjonselement tann 24.

Kurset varte i 4 dager slik at fikk prøvd meg på:

- Definisjon av innførselsretningen
- Planlegging av konstruksjonens form og utstrekning
- Blokkering av undersnittet, forberedelse av brennmodell med akryllås
- Modellering av fullanatomiske kroner
- Modellering av primær- og sekundær konstruksjon av teleskoperende krone
- Investering, utbrenning og støping
- Fresing med Paraskop M
- Tilpasning, sliping og polering

Til å være såpass ny i faget syntes mentoren jeg gjorde det meget bra siden jeg fikk det til fra første forsøk. I tillegg var han overrasket over at vi klarte å overholde tidsfristene til tross for at kurset varte én dag mindre enn planlagt.

Foruten om selve kurset, ble jeg med på en guidet tur i BEGO komplekset. Det var spennende å se det enorme fresecenteret som har kapasitet til å frese ut i alle tenkelige materialer rundt 2000-3000 units dagen. Det helautomatiske lageret og produksjonscenteret av maskiner og materialer imponerte også med sine gigantiske proporsjoner.

Til slutt vil jeg si at kurset har gitt meg ny inspirasjon og kunnskap til å lage spennende og mer avanserte konstruksjoner innen avtakbar Co-Cr basert protetik.

Jeg vil med dette si TUSEN TAKK til Norges Tannteknikerforbund og Norsk Orthoform Depot AS for stipendet!